

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 20.2.1997

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ Κ. ΣΗΜΙΤΗ ΣΤΟ ΓΕΥΜΑ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ**

Κύριε πρόεδρε του ΣΑΕ, κυρίες και κύριοι, πρώτα θέλω να σας ζητήσω συγνώμη για την καθυστέρησή μου. Ήμουν στο Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ για να εξετάσουμε την πορεία των έργων και να δούμε με ποιους τρόπους μπορούμε να επισπεύσουμε τα όσα έχουν προγραμματιστεί, να ξεπεράσουμε δυσκολίες, να συντονίσουμε καλύτερα τις δράσεις μας.

Με την ευκαιρία αυτή, επιτρέψτε μου να πω ότι αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη ένα πρόγραμμα, το οποίο θα αλλάξει πραγματικά τη μορφή της χώρας. Πολλές φορές, όταν το διαβάζουμε στις εφημερίδες, όταν βλέπουμε χάρτες, δεν έχουμε τη συναίσθηση τι ακριβώς συμβαίνει. Συμβαίνει και είναι σε εξέλιξη μια πραγματική κοσμογονία: Όχι μονάχα θα ζούμε διαφορετικά, αλλά θα έχουμε μια οικονομία η οποία θα έχει μια καλύτερη υποδομή. Δεν έχουμε παρά να σκεφτούμε ότι σε λίγο θα βρίσκεται κάποιος από την Αθήνα σε 45 λεπτά, στην Κόρινθο, ότι ο χρόνος για το ταξίδι από την Αθήνα στη Θεσσαλονίκη θα μειωθεί δραστικά -θα μπορεί να πραγματοποιηθεί σε 4 ώρες και λιγότερο- ότι θα υπάρχουν σιδηροδρομικές συνδέσεις μεταξύ Αθήνας και Θεσσαλονίκης, οι οποίες θα είναι εφάμιλλες εκείνων που υπάρχουν στις ευρωπαϊκές χώρες, ότι θα υπάρχει ένας άξονας στη Δυτική Ελλάδα ο οποίος θα συνδέει την Ηγουμενίτσα με την Αθήνα σε πολύ συντομότερο χρονικό διάστημα απ' ό,τι σήμερα, κ.ο.κ.

Γιατί όλα αυτά; Και έρχομαι στο θέμα της σημερινής συνάντησης: Όλα αυτά γιατί η χώρα βρίσκεται πια σ' ένα άλλο περιβάλλον, σ' ένα περιβάλλον πολύ πιο ανταγωνιστικό, σ' ένα περιβάλλον με πολύ μεγαλύτερες προκλήσεις. Και πρέπει ν' ανταποκριθούμε για να μπορέσουμε να έχουμε φωνή, να μπορέσουμε να έχουμε παρουσία, να μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε στον τόπο μας μια σταθερή προοπτική ανάπτυξης και στους ανθρώπους που ζουν σ' αυτή τη χώρα καλύτερες συνθήκες ζωής, περισσότερες δυνατότητες και περισσότερες ευκαιρίες για δημιουργία.

Αν σκεφθούμε, πριν μερικές δεκαετίες ποια ήταν η σχέση του Έλληνα -ο οποίος είχε μεταναστεύσει, ζούσε στο εξωτερικό- με την πατρίδα του, θα δούμε ότι η σχέση αυτή ήταν μια σχέση πολύ χαλαρή, μία σχέση η οποία αν ενεργοποιείτο, ενεργοποιείτο μονάχα ορισμένες φορές στη διάρκεια της ζωής του. Αυτό το οποίο έκανε ήταν ότι έστελνε το έμβασμα στην οικογένεια που έμενε στην Ελλάδα και ερχόταν ίσως, αν τα κατάφερνε στο τέλος της ζωής του να ζήσει στη χώρα μας. Όσοι έφευγαν -και αυτό σίγουρα πριν από τον Παγκόσμιο πόλεμο, αλλά πολύ πιθανά και μετά τον Παγκόσμιο πόλεμο- έφευγαν οριστικά και δεν είχαν πια δεσμούς με την πατρίδα τους. Και ό,τι σχετιζόταν με την Ελλάδα, ήταν κάτι το οποίο αντλούσαν από το περιβάλλον, το οποίο έβρισκαν εκεί όπου πήγαιναν επιτόπου και ό,τι ερχόταν σποραδικά, που και που, από την πατρίδα μέσω των επισκέψεων κάποιων συγγενών ή γραμμάτων από την οικογένεια.

Σήμερα, όλοι ξέρουμε ότι με την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, με τις νέες διασυνδέσεις οι οποίες υπάρχουν, με την εξέλιξη της τεχνολογίας, παντού όπου βρίσκεται κανείς είναι κοντά σε άλλον τόπο και μπορεί να πει κανείς ότι βρίσκεται στο επίκεντρο ή κοντά στις εξελίξεις. Ότι η σχέση αυτή, η παλιά, ανάμεσα στον Έλληνα, τον

απόδημο Έλληνα, τον μετανάστη Έλληνα, τον Έλληνα του εξωτερικού, με την Ελλάδα είναι μια σχέση η οποία δεν υπάρχει πια. Γιατί και ταξιδεύει και έρχεται στην πατρίδα, γιατί και ζει καθημερινά μέσα από τις ειδήσεις το τι συμβαίνει στην πατρίδα, γιατί μπορεί να έχει και ρόλο εκεί που είναι σε σχέση με την πατρίδα.

Ότι μπορεί να έχει ρόλο σε σχέση με την πατρίδα, το είδαμε πριν από τις εκλογές στις ΗΠΑ, όπου υπήρχε ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον και των δύο κομμάτων και των δύο υποψηφίων για τα προβλήματα του δικού μας χώρου, τις ελληνοτουρκικές σχέσεις και το Κυπριακό. Πρέπει, λοιπόν, και εδώ να «χτίσουμε» ένα διαφορετικό τρόπο ή να διαμορφώσουμε ένα διαφορετικό τρόπο σχέσης με τους Απόδημους, με τους Έλληνες που έχουν και άλλη πατρίδα, που ζουν αλλού και θέλουν να διατηρήσουν το δεσμό τους με την Ελλάδα.

Πρέπει να διαμορφώσουμε μια άλλη σχέση, γιατί πρέπει να πετύχουμε δύο πράγματα. Ο κ. Άθενς τα ανέφερε πολύ ωραία. Όποιος ζει -αναφέρω πάλι το παράδειγμα των ΗΠΑ- στις ΗΠΑ και ως πολίτης των ΗΠΑ έχει τα δικά του ενδιαφέροντα, τα δικά του συμφέροντα εκεί στον τόπο, τα επιδιώκει και πρέπει να τα επιδιώκει. Έχει όμως και το δεσμό με την πατρίδα και συνδέεται με την πατρίδα. Η σύνδεση, λοιπόν, αυτή συμβάλλει στο να έχει εκεί μία δραστηριότητα, η οποία του προσδίδει περισσότερο περιεχόμενο στη ζωή του.

Πρέπει, επομένως, ν' αξιοποιήσουμε αυτή τη σύνδεση, πρέπει να εντάξουμε τον απόδημο Έλληνα στο πλαίσιο των επιδιώξεων που έχει η χώρα, πρέπει να του ζητήσουμε να μας βοηθήσει. Παλιά, οι ΗΠΑ -μένω στο ίδιο παράδειγμα- ενδιαφέρονταν για γενικές κατευθύνσεις, γενικές αποφάσεις. Σήμερα παίζουν κάποιο ρόλο σε καθημερινές αποφάσεις, σε καθημερινούς σχεδιασμούς.

Μπορεί, λοιπόν, να έχουμε μια επιρροή στις ΗΠΑ μέσα από τους Απόδημους, όπως μπορούμε να έχουμε μια επιρροή και στη Γερμανία και αλλού. Σας είναι γνωστό, για παράδειγμα, ότι το ενδιαφέρον το οποίο επιδεικνύουν ο Καγκελάριος Χέλμουτ Κολ και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας για τα τουρκικά προβλήματα, το ενδιαφέρον να προχωρήσουν οι χρηματοδοτήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση προς την Τουρκία, οφείλεται και στο γεγονός ότι υπάρχουν δύο εκατομμύρια μετανάστες Τούρκοι στην Ο.Δ.Γ.

Και στην Ευρωπαϊκή Ένωση -όπως, ίσως, ξέρετε- τώρα όσοι έχουν ζήσει ορισμένο χρονικό διάστημα σε άλλη χώρα έχουν το δικαίωμα ψήφου στις τοπικές εκλογές. Ενδιαφέρονται τα κόμματα να υπάρχει αυτή η σχέση των χωρών τους ή των κομμάτων τους με τα κόμματα σε άλλες χώρες για να μπορούν να έχουν και τις ψήφους των αποδήμων, των μεταναστών στις τοπικές εκλογές. Και οι προσκλήσεις και στα ελληνικά κόμματα (και στο ΠΑΣΟΚ και στη Ν.Δ.) αυτή την περίοδο στην Ο.Δ.Γ. -όπου βρίσκονται σε εξέλιξη οι τοπικές εκλογές- είναι πολλές. Λοιπόν, να κλείσω αυτό το σημείο: Μπορούμε να συνεργαστούμε με τους Απόδημους για να παίξουν ένα ρόλο στις εξελίξεις οι οποίες αφορούν την Ελλάδα.

Και το δεύτερο που θέλω να τονίσω απ' αυτά που είπε ο κ. Άθενς, είναι αυτό που αφορά την πολιτισμική παρουσία της χώρας. Η Τουρκία, ιδίως στις ΗΠΑ, παρ' όλο που δεν έχει μεταναστευτικό στοιχείο, έχει σε πολλά Πανεπιστήμια παρουσία με την ενίσχυση εδρών, κέντρων ερευνών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Η πολιτιστική δραστηριότητα είναι μια δραστηριότητα η οποία επισημαίνει την παρουσία, την ύπαρξη μιας χώρας, αλλά και τη συμβολή της στην εξέλιξη.

Πρόσφατα, η Τράπεζα της Ελλάδος και πολλές ελληνικές επιχειρήσεις αποφάσισαν και χρηματοδότησαν την ίδρυση μιας έδρας νεοελληνικών σπουδών στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου (στη London School of Economics) και το Μάιο πρόκειται να γίνει η σχετική τελετή και η έναρξη της δραστηριότητας αυτής της έδρας. Και έτσι θα έχουμε ως χώρα και στο Λονδίνο (υπήρχε αλλού, στην Οξφόρδη για παράδειγμα) μια παρου-

σία κοντά σε άλλες χώρες που επίσης έχουν έδρες για την παρουσίαση των κοινωνιών τους.

Χρειάζεται, λοιπόν, και πολιτισμική δραστηριότητα. Και για να γίνουν αυτά, χρειάζεται ένα όργανο. Και το όργανο το έχουμε ιδρύσει: Είναι το ΣΑΕ, το οποίο είναι ένας μεσολαβητής ανάμεσα στην πατρίδα και τους Απόδημους.

Πολύ σωστά ο κ. Άθενς τόνισε ότι το ΣΑΕ πρέπει να έχει κάποια ανεξαρτησία και αυτονομία απέναντι στο κράτος, στην πολιτεία, απέναντι στις κυβερνήσεις. Να μην ενδύεται το μανδύα ενός κυβερνητικού οργανισμού, με την έννοια ότι ο μανδύας αυτός μπορεί να του προσδώσει και κομματικές χροιές ή να του προσδώσει σκοπιμότητες. Να έχει μια ανεξαρτησία, μια αυτονομία για να μπορεί και το ίδιο, σε συνεργασία με τους Απόδημους, να αποφασίζει για την δουλειά που κάνει, για να μπορεί και το ίδιο να έχει μια επιλογή ανάμεσα στους στόχους, τους οποίους πρέπει να πραγματοποιήσει. Ανεξαρτησία και αυτονομία -το ξέρετε πολύ καλά- σημαίνει και μια οικονομική αυτοδυναμία. Και γι' αυτό συμφωνώ με τις προτάσεις του κ. Άθενς και τις επικροτώ, να εξετάσουμε πώς μπορούμε να δώσουμε στο ΣΑΕ μια τέτοια υπόσταση, ώστε να επιτελέσει αυτό το έργο.

Το έργο που είναι πραγματικά πολύ σημαντικό για την πατρίδα μας.

Σας ευχαριστώ.